№ 293. Piątek 23. Grudnia 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Ks. Grzegorz *Raczyński*, gr. kat. proboszcz w Załościach nowych, zobowiązał się na czas swego życia dawać po 10 zlr. rocznie na rzecz istniejącego w Lwowskiej gr. kat. archidyecezyi seminaryum nauczycielskiego.

Tę pożyteczną dla ogółu ofiarę ku podniesieniu szkół ludowych podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 13. grudnia 1864.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem pismem odręcznem z 16. grudnia b. r. w uznaniu rozlicznych dowodów niezachwianej wierności i lojalności okazanej podczas ostatniego powstania polskiego i wywołanego przez nie wzburzenia w Królestwach Galicyi i Lodomeryi tak ze strony duchowieństwa i urzędników jako też ze strony gmin i rozmaitych osób prywatnych, raczył najmiłościwiej nadać następujące odznaczenia: godność tajnego radzcy z uwolnieniem od taxy, właścicielowi wielkich posiadłości Kazimierzowi hr. *Starzeńskiemu; order żelaznej korony drugiej klasy z uwolnieniem od taxy.*: rz. kat. biskupowi w Tarnowie ks. Józefowi Alojzemu *Pukalskiemu* i biskupowi oraz apostolskiemu wikaryuszowi w Krakowie Antoniemu *Junoszy Gałeckiemu*; *krzyż kawalerski orderu Leopolda z uwolnieniem od taxy:* dziekanowi katedralnemu łacińskiej kapituły metropolitalnej we Lwowie Maciejowi *Hirschler; order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od taxy:* starostom obwodowym Antoniemu *Kalitowskiemu*, Narcyzowi *Pajączkowskiemu*, Felixowi *Past*, Ferdynandowi *Pluschk*, i Karolowi *Wohlfarth* tudzież adwokatowi krajowemu we Lwowie Drowi Marcelemu *Tarnawieckiemu*; *krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa*: seniorowi kolegium wikaryuszów przy łacińskim kościele metropolitalnym we Lwowie ks. Zygmuntowi *Odelgiewiczowi*, sekretarzom namiestnictwa i prezydyalnym Adolfowi *Stranskiemu de Heilkron* i Fryderykowi *Strasser*, komisarzowi obwodowemu Adolfowi *Seredyńskiemu*, naczelnikowi powiatu Leopoldowi *Lachowskiemu*, Doktorowi medycyny w Bakończycach Józefowi *Kretschmer* i właścicielowi dóbr i młyna parowego w Krakowie Maurycemu *Boruch*; *złoty krzyż zasługi z koroną:* naczelnikom powiatowym Piotrowi *Wiesner*, Aurelemu *Kövess*, Wilhelmowi *Friedberg*, Pawłowi *Wisłockiemu*, Ferdynandowi *Bissachini*, Janowi *Tustanowskiemu*, Adolfowi *Pachner* i Janowi *Kasparek*, komisarzom obwodowym Karolowi Franciszkowi *Stranskiemu de Heilkron* i Franciszkowi *Olszewskiemu*, adjunktom dyrekcyi urzędów pomocniczych namiestnictwa Wiktorowi *Podsońskiemu* i Ignacemu *Słońskiemu*, tudzież burmistrzowi w Brzeżanach Piotrowi *Brückner*; rz. kat. proboszczom Tadeuszowi *Piątkowskiemu* w Chodorowie, Antoniemu *Boberowi* w Bacławicach, Antoniemu *Janczura* w Baranowie, Janowi *Fox* w Ropczycach, Janowi *Mozdrzeniowskiemu* w Rzochowie, Stanisławowi *Róg* w Dembicy, i Łukaszowi *Keskiemu* w Złoty; grecko kat. proboszczom Janowi *Żukowskiemu* w Podbereżu i Bazylemu *Fortunie* w Pomorzanach, radzcy konsystoryalnemu i kancelerzowi konsystorza biskupiego w Krakowie Pawłowi *Russek*, grecko katolickiemu kapelanowi w Brzuchowicach Julianowi *Krasickiemu* i łac. kooperatorowi i katechecie w Złoczowie Dominikowi *Kasprowiczowi*; *złoty krzyż zasługi* kancelistom urzędów powiatowych Bazylemu *Kocko* i Piotrowi *Martynowiczowi*, tudzież prywatnemu nadleśniczemu w Sokołowie Janowi *Löffler*; *srebrny krzyż zasługi z koroną* wujtom gminnym: Teodorowi *Car* w Podbereścach, Hnatowi *Zborek* w Berlinie, Harasymowi *Boyko* w Rostowcach, Hrynkowi *Kostyszyn* w Brykoniu, Mykicie *Hanasko* w Pozdziaczu, Józefowi *Weisło* w Borusowie, Wojciechowi *Gancarzowi* w Lisiej Górze, Łukaszowi *Mamuszce* w Maniowie, Walentemu *Kmiecikowi* w Uniszowie, Michałowi *Matusiakowi* w Stolem, Michałowi *Rollenbach* w Gittersdorf, Jakubowi *Buciorowi* w Kuryłowce, i Antoniemu *Sarzyńskiemu* w Woli Rzyckiej, tudzież oddźwiernemu namiestnictwa Jakubowi *Bonhome*; nareszcie *srebrny krzyż zasługi* kmieciom: Wojciechowi *Żurek* w Suchym gruncie, Wilhelmowi *Wurm* w Majdanie, i Alexandrowi *Kusiemce* w Podolszanach.

Część nieurzędowa.

Lwów, 23. grudnia.

Wiener Abendpost z 21go b. m. donosi, że Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę *Ludwik Józef*, który niedawno obchodził 80 rocznicę swoich urodzin, zachorował na dniu 19go b. m., ale że w dniach następnych stan zdrowia jego się polepszył; dziś jednakże dowiadujemy się w drodze prywatnej, że sędziwy ten członek familii cesarskiej umarł dnia wczorajszego, i że skutkiem tego nie miała izba panów zapowiedzianego na wczoraj posiedzenia.

Jener. Kor austr. mówi, iż negocyacye zawiązane między rządem austryackim a rządem pruskim, względem zaprowadzenia stałych stosunków w księstwach zaelbiańskich w miejsce obecnego prowizoryum, traktowane są przez dziennik jeden wiedeński w sposób zdradzający zupełną nieznajomość faktów. Jeżeli zaś przypuszczenia, na których dziennik ten rozumowanie swoje opiera, są fałszywe, to też i cała krytyka jego, odnosząca się do stanowiska rządu austryackiego w tej sprawie, jest mylna, i zbywa jej na wszelkiej podstawie.

Korespondent berliński do *Const. Oestr. Ztg.* pisze pod dn. 18. b. m., że nie może donieść nic pomyślnego *o układach toczonych teraz z Austryą dla ustalenia stosunku między tem państwem a odnowionym związkiem celnym.* Z tego też powodu radzi ów korespondent Austryi, ażeby nie dała się skłonić do żadnych koncesyi a przynajmniej dokładnie rozważyć ich cenę. „W Wiedniu — powiada — nie powinni zapominać o tem, że związkowi celnemu zależy wielce na utrzymaniu sobie targowic austryackich, gdyż tylko wtedy będzie on w stanie wytrzymać konkurencyę z Francyą. Wypadałoby sądzić zatem, że ze względu na tę okoliczność przyznane zostaną Austryi koncesye, których się domagała, a które zresztą teraz po ostatecznem zatwierdzeniu francuzko-pruskiego traktatu handlowego, nie podlegają już żadnej trudności. Wszelako rzecz ma się całkiem inaczej; ciągle bowiem podnoszą w Berlinie jeszcze rozmaite wątpliwości, zapewnie dla tego, ażeby podnieść ile możności wartość każdego ułatwienia obrotu handlowego. Nawet ustanowieniu kartelu celnego stawiają tu przeszkody, i nie ma jeszcze żadnej pewności, czy istotnie przyjdzie on do skutku, gdyż zamyślają tu przywiązać do niego także warunki, których Austrya przyjąć nie będzie mogła. O załatwieniach zaś na korzyść wywozu win austryackich nie ma tu mowy wcale.“

Ministeryalna *prasa pruska* nie przestaje *zbijać wiadomość o odstąpieniu pruskiej kopalni węgla Francyi* w wyrazach bardzo stanowczych. Wiadomość ta — powiada *Kreuz Ztg.* — redukuje się na ten fakt, że francuzkie towarzystwo prywatne — może pod protekcyą rządu — układa się z rządem bawarskim o odstąpienie kopalni węgla w Palatynacie. Przytem wspomina ten dziennik fakt historyczny, że przed dwunastu laty chciał niejaki p. Piscatore z Luxemburga kupić od rządu pruskiego pokłady węgla w Saarbrüch. Sądził on, że raz przecież utracą je Prusy, i przeto wolałyby je sprzedać, ale ówczesny minister pruski p. Heydt odparł należycie tę „impertynencyę zagraniczną.“

Francusko-pruski traktat handlowy wejdzie w życie — jak donoszą dzienniki pruskie — z dniem 1. lipca 1865. Dla obfitości

materyału nie przedłożono z Berlina państwom związku celnego żadnego jeszcze sprawozdania o rezultatach układów z Francyą i tylko w Wiedniu oznajmiono zawarcie układów z przypomnieniem, że nadszedł teraz czas do rozpoczęcia układów z Austryą i skutkiem tego uwiadomienia przybył p. Hock do Berlina. W układach tych — jak już dawniej postanowiono — będą brać udział Saxonia i Bawarya którą reprezentuje w Berlinie p. Reichart. Wiadomość tę potwierdza także najnowsza *Baier. Ztg.*

Z Turynu piszą do *Jener. Korcsp. austr.* pod dn. 18. grudnia, iż stronnictwo ruchu czyni wszelkie przygotowania do nowego napadu na Wenecyę, który na wiosnę nastąpić ma. Stronnictwo ruchu zbiera w tym celu pieniądze, broń i amunicyę. Tak zwany „Comitato unitario" udał się nawet w tym celu do komitetu polskiego w Zurichu z propozycyą angażowania emigrantów polskich dla celów stronnictwa ruchu, którym ofiarowano nawet wynagrodzenie kosztów podróży. Że zaś wychodźcy polscy w Szwajcaryi po wielkiej części nie mają z czego opędzić najpierwsze potrzeby życia, przeto łatwo pojąć, że wielu z nich da się użyć do szalonych zamiarów Garibaldianów i Mazzinistów. Rząd piemoncki wprawdzie rozesła okólniki do prefektów ostrzegając przed tak szalonem przedsięwzięciem i polecając urzędnikom swoim ażeby mu przeszkadzali. Lecz dopóki cierpieć będzie w krajach swych taki „Comiteto centrale unitario" mający gałęzie swe po wszystkich prowincyach włoskich, dopóki pozwoli na stowarzyszenie, któreby żaden inny rząd nie ścierpiał, dopóty nie może być mowy o stanowczej represyi Garibaldizmu i Mazzinizmu. Okólniki ministeryalne na nic się nie przydadzą, jeżeli złe w samym zarodzie zniszczone nie będzie.

Z Madrytu donoszą, że przyczyną *sporu między Królową a ministerstwem Narvaeza* był głównie wpływ Królowej matki na wewnętrzne stosunki pałacu. Dalszy zaś powód do tego nastręczyła scysya z republiką Peru wywołana samowolnem obsadzeniem wysp Guano. Córka Ferdynanda VII. zajmuje się już od kilku lat planami wojennemi; ona to protegowała wojnę przeciw Marokowi, Kochinchinie, w Mexyku i na wyspie San Domingo. Marszałek Narvaez i wdowa po Ferdynandzie zapatrują się spokojniejszym wzrokiem na wyprawę przeciw Peru, a rada gabinetowa nie chciała nic słyszeć o tem. Publiczna opinia w Hiszpanii jest przeciw expedycyi i dla tego też nie nastąpi ona zapewnie.

Z Bułgaryi dowiaduje się *Serbobran*, że rosyjscy konzulowie i ajenci agitują tam mocno, by Bułgarów skłonić znowu do przesiedlania się na Kaukaz: ale Bułgarowie poczynili już w tym względzie zanadto smutne doświadczenia, i dlatego pomimo zgromadzeń odbywanych w tym celu we wszystkich większych miastach nieukazują wcale chęci do tego.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 21. grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Arcyksiążę Rudolf, Następca tronu i Arcyksiężniczka Gizela, Ich Moście Cesarz i Cesarzowa opuszczą jutro Schönbrunn i przeniosą się do burgu. — Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta ofiarowała urządzającemu loteryę towarzystwu do wspierania obłąkanych uleczonych założonemu przez Dr. Viszanik, dwa kosztowne obrazy olejne w ramach rzeźbionych i złoconych. — Arcyksiążę Ludwik Wiktor ma tu przybyć jutro z Salcburga. Ban Kroacyi fml. Sokcsevich będzie miał dziś audyencyę u Jego Ces. Mości.

Anglia.

(Kłopoty ministeryum angielskiego.) Do *Jener. Kor. austr.* piszą z Londynu pod dniem 17. grudnia, iż ministrowie angielscy bardzo są rozgniewani na rząd hiszpański. Lordowi Russel markotno już było, iż nie zdołał przeszkodzić wojnie między Hiszpanią a Peru, która mu z wielu względów wcale nie jest na rękę; teraz zaś zarzuca ministeryum Narvaeza, iż wcale nie uważa na interes Anglii w kwestyi wyspy San Domingo. Lord Russel uważał prośbę uznania powstańców za broń przeciw Hiszpanii, p. Narvaez zaś uznanie to bierze za rzecz dokonaną, i tym sposobem stawia Anglię w wyrazistem już położeniu, w którem ona dopiero w najgorszym razie wystąpić chciała. Że zaś gabinet tuilleryjski na obydwie te sprawy zapatruje się z zupełnie innego stanowiska, przeto kłopoty ministeryum angielskiego tem bardziej się jeszcze zwiększają. Nie może ono ani interweniować skutecznie w południowej Ameryce, ani też nieść wyraźną pomoc powstańcom na San Domingo, i widzi się w przykrem położeniu, z którego wycofać się trudno.

Francya.

Paryż, 18. grudnia. *(Różne wiadomości.) Constitutionel* zamieszcza pilnie w buletynie swym wszelkie artykuły dzienników niemieckich przeciw rządowi tymczasowemu w księstwach, i przeciw przyłączeniu księstw do Prus. Zwraca nadewszystko uwagę na tę okoliczność, iż książę Augustenburgski prawa swe opiera nie tyle na starych dokumentach, ile na życzeniu ludności księstw.

Gabinet prywatny cesarski urządzony będzie na wzór pruskiego gabinetu. Wydział cywilny i wojskowy będą miały osobnych swych naczelników, prócz tego niektóre przedmioty przejść mają pod kompetencyę ministra domu cesarskiego, którym znów p. Walewski zostać ma. — Wczoraj pp. Perreire dali w zamku swym Armain-Villiers wielkie polowanie dla księcia Napoleona, na którem znajdowali się pp. Nigra, Cabarrus, Girardin i inne znakomitości. Dziś Książę Napoleon odjechał do posiadłości swych nad jeziorem genewskiem, i dopiero w końcu bieżącego miesiąca do Paryża wrócić ma. — P. Fould w finansowym swym wykazie oświadczyć ma, iż rząd gotów jest zaliczyć departamentom 100 milionów franków na roboty publiczne. Wkrótce zwołane być mają rady jeneralne departamentów dla zawotowania potrzebnych sum na budowę dróg żelaznych i komunikacyjnych itp.

Włochy.

(Różne wiadomości.) Według urzędowego doniesienia zabito w roku 1863 311 bandytów, 381 uwięziono, 112 stawiło się dobrowolnie, teraz zaś jest jeszcze 519 bandytów do wytępienia. Najmocniejsze bandy znajdują się w prowincyach Terra di Lavoro i Basilicata. Pierwsza trudna będzie do zniszczenia, bo znajduje zawsze pewny przytułek w lesie Castro na terytoryum papiezkiem. Banda ta dowodzi znany Guerra-Paccfuoco. W prowincyi Basilicata znają go tylko pod imieniem herszta rozbójników Massini. Izba deputowanych turyńska przedłużyła do końca 1865 roku prawo naprzeciw bandytom, rząd więc może użyć środków nadzwyczajnych, które dotąd jednak mało skutkowały. Opozycya przeciw przedłużeniu barbarzyńskiego prawa tego była bardzo mocna, lecz rząd obstawał przy przedłużeniu prawa, i w końcu na swojem postawił.

Król Wiktor Emanuel napisać miał długi list do Cesarza Napoleona przy podpisaniu dekretu o przeniesieniu stolicy. Dzienniki opozycyjne zarzucają ministrom, iż zataili przed izbą depeszę pana Drouin de Lhuys, w której tenże z powodu konwencyi wrześniowej powiada, iż zasada nieinterwencyi nie może być zastosowana bezwzględnie do państwa rzymskiego, Francya zatem nie zrzeka się prawa niesienia pomocy Papieżowi, gdyby tego okazała się potrzeba.

Ameryka.

(Mesaż prezydenta unii amerykańskiej.) Z mesażu, którym prezydent Lincoln kongres washingtoński otworzył, pokazuje się, iż życzy sobie dalszego trwania wojny i finansowej ruiny separatystów. Zaleca kongresowi przyjąć dodatek do konstytucyi, ogłaszający zniesienie niewoli na całem terytoryum unii amerykańskiej; zdaniem jego unia może prowadzić wojnę przez czas nieoznaczony, bo resursa jej wyczerpać się nie dadzą.

O Mexyku prezydent Lincoln powiada, że wojna domowa w tym kraju jeszcze nie ustała. Unia amerykańska była neutralna i nie zmieniła w niczem stosunków do państwa mexykańskiego.

Mówiąc o finansach p. Lincoln oświadcza, iż wydatki w ubiegłym roku wynosiły 865 milionów dolarów. Według sprawozdania ministra finansów wydatki na rok bieżący wynosić będą 1400 milionów, a dochody 788 milionów dolarów.

Z placu boju donoszą, że jenerał Shermann maszeruje ku Darien. Jenerał separatystów Hood odparty został pod Murfresborn i cofnął się do głównej kwatery o sześć mil od Nashville.

Kronika.

(Ostrzeżenie.) Pewien oszust dobrawszy sobie kilku towarzyszy, wyłudza od tutejszych kupców rozmaite towary udając, że bierze je z polecenia osób, które zwykle w tych sklepach kupują, poczem przy pomocy swoich towarzyszy uwalnia się od wysyłanego zwykle za nim kupczyka, i znika. Podaje się tę wiadomość dla ostrzeżenia kupców.

(Nieostrożność przy ślizganiu.) D. 20. b. m. popołudniu pewien c. k oficer złamał rękę ślizgając się na pełczyńskim stawie.

(Pożary.) W Stawczanach w obwodzie lwowskim, zgorzał dnia 13go b. m. zapewnie przez nieostrożność dom tamtejszej włościanki Anny Z. z małym zasobem zboża, wszystko razem wartości do 114 zł. w. a.

W Kluwińcach w obwodzie czortkowskim, powstał pożar 12. b. m. o świcie w stajni dworskiej na nierogaciznę i zgorzał dach tego budynku. Zaś 15. b. m. o świcie zapaliła się wozownia w tym samym folwarku, i są wszelkie poszlaki po temu, że ogień był podłożony. A ponieważ w ciągu kilku ostatnich miesięcy zdarzały się już kilkakrotnie wypadki pożarowe na tym folwarku, przeto zachodzi podejrzenie, że jakaś zbrodnicza ręka nastaje na zniszczenie jego, i władza bezpieczeństwa zarządziła z tego powodu surowe śledztwo.

(Nieszczęsne wypadki.) W Żydatyczach w obwodzie lwowskim, udusił się 14go b. m. w piecu 15-letni chłopiec Józef P., którego dla wyleczenia z parchów wsadzono do rozpalonego pieca piekarskiego.

W Laskowcach w obwodzie tarnopolskim, zostawił włościanin Jaśko S. dnia 10. b. m. troje małoletnich dzieci w domu, które bawiąc się siarnikami podpaliły siennik i wznieciły przeto ogień, który poparzył je tak mocno, że dwoje do drugiego dnia umarło, a trzecie zaledwie zostało uratowane.

(Morderstwo.) Dnia 30. z. m. zastrzelił w Glińsku w obwodzie tarnowskim wysłużony żołnierz Józef L. włościanina tamtejszego Jana G. we własnym jego domu. Powodem tego morderstwa miał być stosunek miłosny mordercy z żoną rzeczonego włościanina.

(Użytek z fotografii.) U jednego z fotografów praskich zamówiło pewne zagraniczne towarzystwo religijne milion wizerunków świętych. Tymczasowo zrobiono na próbę 36.000 sztuk.

(Ludność Bośnii) według najnowszych obliczeń wynosi 1,850.000 dusz, z których większa część należy do szczepu Słowian; pozostała zaś część tworzą żydzi, cygani i niestali mieszkańcy. Do ostatnich należą Arabowie (Beczari), przybywający rok rocznie latem z Albanii i Bułgaryi; następnie wy-

gnańcy, regularne wojsko tureckie (5700 ludzi) i tak nazwani mieszkańcy namiotów (Czergassi). Pod względem zaś religii dzieli się ludność Bośnii na chrześcian, Turków i żydów. Chrześcianie zamieszkują całą północną część kraju od Novi do Bieliny i 21 okręgów wzdłuż granicy Dalmacyi i Hercegowiny i liczą w zupełności 729.000 dusz. Dzielą się oni na wyznawców greckiego i rzymsko-katolickiego kościoła. Greccy chrześcia ie w liczbie 561.500 dusz, zostają pod patryarchą konstantynopolitańskim i mają metropolitę w Sarajewie, tudzież dwóch biskupów (Vladike) w Mostarze i Zworniku. Katolicy zaś w liczbie 168 000 dusz tworzą trzy apostolskie wikaryaty, z których dwa są pod zarządem Franciszkanów, a trzeci pod biskupem z Dubrownika. Turcy w liczbie 384.000 dusz; Żydzi w liczbie 18.000 dusz mają swego nadrabina w Sarajewie.

(Produkcya żelaza.) W ogólności roczna produkcya żelaza surowego wynosi na wartość pieniężną 146,425.000 dollarów, a mianowicie: Wielka Brytania produkuje rocznie za 75 milionów dollarów, Francya za 15 milionów, Rosya za 5 milionów, Szwecya za 3,750.000, Norwegia za 125.000, Belgia za 7,500.000, Saxonia za 175.000, reszta Związku niemieckiego za 2,500.000, Austrya za 6,525.000, Szwajcarya za 375.000, Hiszpania za 1 milion, Włochy za 625.000, i Stany Zjednoczone za 25 milionów dollarów. Prusy dostarczają rocznie 6,252.726 cetnarów surowego i 643.970 lanego żelaza, a mianowicie: Brandeburgia i Prusy właściwe 9259 surowego i 10.938 lanego, Szlask 1,730 790 surow. i 190.730 lan. Turyngia saxońska 105 530 surow. i 61.440 lan., Westfalia 2,211.314 surow. i 164.630 lan., Nadreńska prowincya 2,204.097 surow. i 210.590 lanego żelaza.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Stryj. 17. grudnia. W I. połowie b. m. były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów na targach w obwodzie stryjskim.

	Miejsce targu:									
	Wojniłów		Bukaczowce		Dolina		Stryj		Kałusz	
	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
	waluty austryackiej									
Mec pszenicy	3	.	3	.	3	20	3	.	2	60
„ żyta	2	.	2	.	2	10	2	.	1	80
„ jęczmienia . . .	1	20	1	20	1	70	1	60	1	50
„ owsa	.	80	.	80	1	10	.	80	.	80
„ hreczki	2	.	2	.	.	.	1	75	1	50
„ kukurudzy . . .	3	.	3	.	3	.	3	.	2	40
„ kartofli	1	.	1	.	1	10	1	40	1	50
Cetnar siana	1	.	1	.	1	20	.	90	2	.
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	4	80	4	80	5	.	6	30	5	50
„ „ miękkiego	3	50	3	50	3	85	5	25	4	50
Funt mięsa wołowego	.	9	.	8	.	8	.	8	.	10
Mas okowity	.	60	.	60	.	52	.	70	.	45

Ze względu na ważność przemysłu gorzelnianego w kraju naszym, przytaczamy tutaj najważniejsze ustępy z projektu rządowego do rady państwa wniesionego, względem zniżenia opłaty od wódki o 10%. Ustępy te są następujące:

Zarząd skarbowy jest upoważnionym do przyznania właścicielom gorzelni opłacającym podatek konsumcyjny według ustawy z 9. lipca 1862 r. za używaniem kontrolującego przyrządu przy miarze wedle ilości i tęgości produkcyi, — dziesięcioprocentowego ustępstwa z podatku przypadającego w myśl art. III. tegoż prawa i z nadzwyczajnych dodatków, jeżeli tylko dopełniają warunków przywiązanych do osiągnięcia takowego ustępstwa. Takowe przyznanem zostanie za poczynieniem właściwych kroków wszystkim owym gorzelniom, które *a)* nie robią dodatków (Keinen Nachlauf ziehen), lub też dobrowolnie zrzekają się wyłączenia tychże z wymiaru podatkowego; *b)* przynajmniej przez 21 dni w miesiącu są w popędzie, wreszcie *c)* posługują się przy wytwarzaniu pokrywy z mocnej blachy cynkowej w myśl przepisów przyrządzonej z gatunku urzędownie zbadanych przyrządów do kontrolowania miary przepisanej im przez właściwą władzę skarbową obwodową, a względnie przez inspektora skarbowego."

Wydział do zbadania tego przedmiotu przez izbę deputowanych wysadzony, złożył na posiedzeniu tejże izby z dnia 15. grudnia r. b. sprawozdanie następujące:

„Wydział wybrany przez Izbę do zbadania powyższej propozycyi rządowej poddał przedewszystkiem stosunek obniżenia podatku zalecony w owej propozycyi pod rozwagę, przyczem większością siedmiu głosów przeciw dwom, które oświadczyły się za podniesieniem bonifikacyi przy wywozie, przyszedł do wniosku, iż przyznane pod pewnemi warunkami obniżenie podatku w stosunku 10% nie mogłoby sprawić istotnej ulgi w stanie przygnębienia, w którym od lat dwóch znajduje się przemysł gorzelniany w Austryi tak pod względem przemysłowym jak i rolniczym.

Skoro jednak p. minister skarbu w uwzględnieniu pobudek przez wydział przedłożonych złożył deklaracyę, iż wys. rząd skłania się do przyznania obniżenia podatku w stosunku 15% pod warunkami wyrażonemi w projekcie do ustawy, lecz tylko na przeciąg czasu jednego roku, widział się wydział zniewolonym z wyjątkiem wspomnionych dwóch członków swoich przystąpić do tej propozycyi wys. rządu a w Izbie przyjęcie propozycyi rządowej z temi zmianami zalecać, które wydział uznał za stósowne mając na uwadze zmianę stosunku obniżenia podatku i jednoroczne trwanie tegoż, tudzież ściślej określone i wymaganiom słuszności więcej odpowiednie sformułowanie trzeciego ustępu art. III.

Zatem w drugim ustępie art. III, który stanowi, iż w wypadku wymienionym cofniętem ma być dobrodziejstwo obniżenia podatku na przeciąg jednego roku, słowa „na przeciąg jednego roku" zostały wypuszczone, gdyż przyzwolenie na obniżenie podatku i tak tylko na jeden rok się udziela.

Według ustępu artykułu III. propozycyi rządowej traci dobrodziejstwo obniżenia podatku gorzelnia, której skazany w zakresie roku po skazaniu jest zarządzającym, dzierzawcą lub właścicielem. Wyrazy „w zakresie roku" musiały być opuszczonemi, skoro przyzwolenie na obniżenie podatku tylko na rok jest udzielone. Gdy atoli bardzo jest możliwem, iż właściciel gorzelni, który przyjmuje dzierzawcę lub zarządzcę do swej gorzelni nie wie o skazaniu tegoż, zatem utraciłby bez własnej winy dobrodziejstwo obniżenia podatku, przeto wypowiedziano w podobnym ustępie, iż gorzelnia utraca dobrodziejstwo obniżenia podatku, jeżeli jej właścicielowi wiadomem było skazanie dzierzawcy lub zarządzcy.

Gdy zaś skazany już po swem skazaniu nabywa inną gorzelnią, traci ta gorzelnia dobrodziejstwo obniżenia podatku, co w osobnym wyrażono ustępie.

Gdy przyzwolenie na obniżenie podatku ogranicza się tylko na rok jeden, zatem opuszczono zupełnie czwarty ustęp wspomnionego artykułu.

Dla większej jasności domieszczono w art. VI. wyrazy, „które z dniem ogłoszenia obowiązuje."

Wydział uznał nadto za stósowne wziąść pod swą uwagę niedostatki i przeszkody odnoszące się bądź do kontroli przy wyrobie, bądź do stosunków przemysłowych spirytusu, i w tym względzie następujące życzenia wypowiedzieć:

1) Mnogie doświadczenia nauczyły, iż przyrządy do kontroli miary dotychczasowemi przepisami zalecane, są nietylko nietrwałe, lecz co więcej, niemają rękojmi pewności, ile że ilość i stopień alkoholu nie zawsze właściwie podają, że nawet wskazania tych przyrządów z umysłu mogą być i w istocie bywają fałszowanemi.

Nie ulega wątpliwości, iż skutkiem takich niedostatków przyrządów do mierzenia nastręcza się powód do przerwania popędu do mylności w wymiarze podatku, szczególniej zaś do pokrzywdzenia w składaniu winnej należytości i uchylenia się od opłaty podatku, przy czem producent uczciwy srodze szwankuje.

2) Cementowanie naczyń używanych do przewozu spirytusu okazało się z tego względu wadliwem, iż często zdarzają się różnice od ilości według deklaracyi mającej być w naczyniu zawartą, co czyni handel trudnym a niekorzystnym.

W. rząd raczy zatem zarządzić co należy, aby w przyszłości cementowanie odbywało się w sposób najdokładniejszy.

3) Byłoby słusznem a dla przemysłu krajowego pożądanem, aby za spirytus używany do celów technicznych zwracano podatek, gdyż spirytus musi tu być uważany jako materyał pomocniczy do wyrobienia różnych przedmiotów rękodzielniczych i fabrycznych. Lubo wydział nie zapoznaje trudności przy przeprowadzeniu owego zwrotu, jednakże sądzi, iż w interesie fabrykacyi krajowej musi rząd zawezwać, aby wziął sposób przeprowadzenia zwrotu podatków pod rozwagę, a to tem bardziej, iż zwrot podatku za spirytus użyty do celów technicznych istnieje już w innych krajach, a mianowicie w Prusach i Saxonii.

4) Nieopodatkowana jeszcze produkcya drożdży podniosła się bardzo znacznie w ostatnich latach mianowicie w wielkich miastach tak, iż według urzędowych wykazów produkcya drożdży w r. 1863 wynosiła 35.739 cetnarów. Gdy zaś drożdże stanowią bardzo zyskowny a wolny od podatków uboczny produkt ze spirytusu, są przeto bardzo obficie się rentującym artykułem przemysłu, a według sumiennych obrachowań przyjąć można za pewne, iż w gorzelniach, które obok spirytusu drożdże produkują, zysk otrzymany ze spieniężenia drożdży pokrywa podatek za produkcyę spirytusu przypadający, jeżeli nie w całości to przynajmniej w znacznej części. Jasną jest rzeczą, iż gorzelnie wiejskie, które z powodu braku odbytu nie mogą produkować drożdży, znajdują się w wielce niekorzystniejszem położeniu.

Zatem sprawiedliwem jest i nakazanem względami równego opodatkowania, aby produkcya drożdży została opodatkowaną.

5) Według wykazów urzędowych wywóz spirytusu austryackiego jest bardzo małoznaczny prawie żaden, podczas gdy w Tryeście głównym porcie wywozowym spirytus pruski dla tajności kosztów przewozowych współzawodniczy ze skutkiem z towarem austryackim.

Upraszа się zatem w. rządu, aby poczynił co należy, iżby koszta przewozowe spirytusu na kolejach i statkach Lloyda wedle możności umiarkowanemi zostały, a zarazem polecił konzulatom austryackim, mianowicie w portach Włoch i Lewantu, aby rozwinęli swą działalność celem ożywienia wywozu spirytusu austryackiego."

W konkluzyi zaleca wniosek wydziału przyjęcie propozycyi rządowej i polecenie życzeń przez wydział objawionych do uwzględnienia rządowi.

Wiadomo, iż izba odroczyła rozstrzygnięcie swoje w tym przedmiocie, odsyłając sprawę powtórnie do wydziału, z poleceniem zbadania kwestyi, azali należy popierać bonifikacyę za wywóz za granicę spirytusu austryackiego.

Brody, 19. grudnia. *(Sprawa kolei.)* Ponieważ powstała obawa, że projekt kolei ze Lwowa do Brodów odwlecze się z powodu nowo powstałego projektu kolei ze Lwowa do Tarnopola, i podczas teraźniejszej sesyi rady państwa nie będzie mógł być załatwionym w drodze konstytucyjnej, przeto na ostatnich posiedzeniach tutejszej izby handlowej i rady gminnej uchwalono przesłać do stóp tronu najuniżeńszą prośbę o przyspieszenie sprawy tej kolei, i z obudwu korporacyi wybrano deputacyę, złożoną z pp. Franciszka Schnella, Nathana Kallira, Dr. Zucker i Dr. Horowitza, którzy z tą petycyą już puścili się w podróż do Wiednia.

Ostatnia poczta.

Monachów, 21. grudnia. *Baierische Ztg.* najmocniej zaprzecza pogłosce jakoby rząd francuzki wszedł w układy z Bawaryą o nabycie pokładów węgla. Według rzeczonego dziennika, nie miały miejsca żadne podobne układy.

Bukareszt, 19. grudnia. Jenerał Floresco nie został mianowany wiceprezydentem izby lecz wiceprezydentem senatu, którego stałym prezydentem jest metropolita. Wiceprezydent izby będzie przez też obrany. Obiega pogłoska, że minister Cretzulesco będzie posłany do Konstantynopola w miejsce pana Negri.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

Hotel George: PP. Hr. Wodzicki K., z Olejowa. — Niezabitowscy Lub. i Fran., z Zameczka.

Hotel europejski: Malewski A. c. r. pułkow., z Petersburga. — Croisse Lud., z Koszelowa.

Hotel angielski: Udrycki A., z Wielkich-Mostów.

Zajazd Kuhna: Rylski c. k. podpor., Lubaczowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 22. grudnia.

PP.: Sufczyński S., do Łańcuchowa. — Hr. Iliński A. i Reineke K., do Rosyi. — Bre t Teod., do Tłumacza. — Malewski A., do Tarnopola. — Wiszniowski W., do Strzelisk. — Hoffmann L, do Siedlisk. — Hr. Dzieduszycki M., do Krakowa. — Roszkowski A., do Brykonia. — Abancourt X., do Łowczy. — Hr. Wodzicki Kaz., do Olejowa. — Strachoccy Józef i Mateusz, do Rudnik.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 22. grudnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.72	— 5.9	86.1	pół zachodni sł.	śnieg
2. god. po poł.	327 89	— 7.1	88 2	północny „	„
10. god. wiecz.	329 11	— 8.1	88.0	„ „	pochmurno

Wysokość śniegu 27‴.

Kurs lwowski.

Dnia 22 grudnia		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	45	5	50
Dukat cesarski	„ „	5	46	5	52
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	48	9	61
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	82	1	84
„ papierowy rosyjski	„ „	1	49	1	51
Talar pruski	„ „	1	73	1	75
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	75	73	50
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	36	77	11
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	72	80	73	47
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	27	79	93
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	224	—	226	67

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 22 grudnia.	złr.	kr.
5% Metaliki	71	—
5% pożyczka narodowa	79	80
Losy z 1860 roku	93	15
Akcye banku wiedeńskiego	776	—
„ „ kredytowego	171	40
Londyn, 10 funtów szterlingów	116	15
Srebro	115	75
Dukat pojedyńczy	5	51

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 20. grudnia

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 35	66.45
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.25	97.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	79 60	79 70
od kwiet. do paźd. po 5%	79 50	79.60
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	87.25	87.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	70.85	71.20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70.85	71 20
dtto. po 4½%	62.25	62 75
dtto. „ 4%	55.60	55.75
dtto. „ 3%	41.50	41.75
dtto. „ 2½%	34.50	36.50
dtto. „ 1%	13.80	14.—
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	154.—	154 50
Przez. do wyl. z r. 1839 piata część losów	149 —	149 50
Przez. do wyl. z r. 1854	90.—	90.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	93 10	93 20
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	95.50	95 60
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	81 40	81.60
Renty Como po 42 lir. aust.	19.50	20.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66 25	67.25
„ „ 4½%	62.—	62.50
„ „ 4%	55.—	55.50
„ „ 3½%	48.—	48.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	56.—	58.
„ 2¼%	49.—	51.—
„ 2%	44.—	46.—
„ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z proc. wypł. za granicą 5%	71.50	72.—
„ 4½%	67.25	67.75
„ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Niższej Austryi	89.50	90.50
Wyż. Aust.	89.75	90.25
Salcburg	90.75	91.25
Czech	93	93.50
Morawii	92.50	93.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	90.50	91.—
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł.	pien.	towar.
Kar., Krainy i Wyb.	88.50	92.—
Węgier	73 50	74.—
Banatu Tem.	72.50	73. —
Kroacyi i Slawonii	75.—	75.25
Galicyi	72 50	73 —
Siedmiogrodu	71.25	71.50
Bukowina	71.75	72.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	71 25	71.75
Banat Temesz.	70.—	70.20
Lomb. wen. poż. z r. 1859	96 —	96.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18.50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	776 —	777.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	170.30	170.50
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	580.—	584.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1848.—	1850.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	200 40	200.60
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	132 —	132.50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	118 50	119 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	236.—	238.—
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	224 50	225 —
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	720.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	254.—	256.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	149.—	151.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	450.—	451.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	228.—	230.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	352 —	354.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	400.—	410.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	268.—	272.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163 50	164.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	81.—	82.—
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 25%	43.—	44.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	80.—	85.—
10let. „ 1857 po 5%	102.—	102.50
przeznaczone do los. po 5%	94.—	94.25
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.50	89 75
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73 50	74.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	82.25	82.75

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	88 —	88 50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.75	82.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	116.—	117.—
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	113 50	114.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	92 50	92.75
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.—	89.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.—	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.50	96.—
Lloyda za 100 zł.	91.50	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	92.25	92.75
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.—	77.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	97.25	97.75

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	126 50	126.75
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	84.—	84.50
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	107.—	108.—
„ „ po 50 zł. m. k.	48.25	48 75
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	25.50	26.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	102.—	104.—
Salma „ 40 „ „	30.50	30.75
Palffego „ 40 „ „	27.75	28.25
Clarego „ 40 „ „	26.50	27.—
St. Genois „ 40 „ „	27.50	28.—
Windischgrätza 20 zł. „	17.—	17.50
Waldsteina 20 „	18.—	18 50
Keglevicha 10 „	14.—	14.50
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	98.10	98.20
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	98.30	98 40
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	87 60	87 75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	116 40	116 50
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	46.25	46 30
Paryż za 100 fr.	46 35	46 40
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.52½	5 53½
dtto. pełnej wagi	5.52½	5 53½
Korona	16.—	16.05
20frankówka	9 35	9 36
Rosyjski imperyał	9.57	9.60
Talar związkowy	1.74	1.75
Srebro	116.—	116.50

Kurs korony w c. k. kasach 13 zł. 50c.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Budyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.